

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి శ్రీ కె. సురేందర్

క్రిమినల్ పిటిషన్ నెంబర్లు 12344,12345 మరియు 12346/2023

సాధారణ ఉత్తర్వు:-

ఈ క్రిమినల్ పిటిషన్లు పిటిషనర్లు/నిందితులు నం.1 నుండి 7 వారు, క్రైమ్ నెం.539/2017లో గౌరవనీయ XVవ మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేట్, ఇబ్రహీంపట్నం, రాచకొండ న్యాయస్థానంలో 13.10.2023 తేదీన ఇచ్చిన డాకెట్ ఆదేశాన్ని రద్దు చేయాలనే అభ్యర్థనతో దాఖలు చేసినవి. ముందుగా ఈ కేసును 'సివిల్ స్వభావం కలది' అని మూసివేయబడినప్పటికీ, ఆ తరువాత దర్యాప్తును కొనసాగించవలెనని ఆ న్యాయస్థానం ఆదేశించింది.

2. పిటిషనర్లు/నిందితులు నం.1 నుండి 7 వరకు ఒకే ఆదేశాలను ప్రశ్నిస్తున్నందున, మూడు పిటిషన్లు ఒకేసారిగా విచారించబడ్డాయి మరియు ఈ ఉమ్మడి ఉత్తర్వు ద్వారా పరిష్కరించబడ్డాయి.

3. పిటిషనర్ల తరపున న్యాయవాది మరియు ప్రతివాది నం.1 - రాష్ట్రము తరపున అదనపు ప్రభుత్వ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ వాదనలు వినిపించారు.

4. పిటిషనర్లపై IPCలోని సెక్షన్లు 420, 468 మరియు 471లకు లోబడి శిక్షార్హమైన నేరాలకు సంబంధించి తేదీ 20.11.2017న క్రైమ్ నమోదు చేయబడింది. అయితే, 30.06.2019 తేదీన తుదిరిపోర్టు దాఖలు చేయబడింది, అందులో ఈ కేసు 'సివిల్ స్వభావం కలది'గా పేర్కొనబడింది. అనంతరం, దాదాపు నాలుగు (04) సంవత్సరాల తర్వాత, తేదీ 26.09.2023న దర్యాప్తు అధికారి చేత క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ సెక్షన్ 173(8) కింద దరఖాస్తు దాఖలు చేయబడి, ఈ కేసులో మరింత దర్యాప్తు చేయవలసిన అవసరం ఉందని పేర్కొనబడింది.

5. అందువల్ల, గౌరవనీయ మేజిస్ట్రేట్ తేదీ 13.10.2023న డాకెట్ ఆదేశం జారీ చేశారు, ఆ ఆదేశం క్రింది విధంగా ఉంది:

"వినబడినది మరియు రికార్డును పరిశీలించబడ్డది. పోలీసులు కొన్ని ఆధారాలను పొందారని, దాని కోసం వారు తదుపరి దర్యాప్తును చేయాలనుకుంటున్నారని అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ తెలియజేశారు. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ సెక్షన్ 173(2) ప్రకారం దానిని ఆమోదించబడ్డది. అంతేకాక, మరింత దర్యాప్తు నిర్వహించకముందు తుదిరిపోర్టు ఆమోదించిన ఆదేశాన్ని

పునరాలోచించడం లేదా తిరిగి తీసుకోవడం అవసరం లేదు. అదనంగా, పోలీసులకు దర్యాప్తు చేయడానికి ఏమైనా పరిమితులు లేవు మరియు సెక్షన్ 173 కింద ఛార్జ్ షీట్ దాఖలైన తర్వాత కూడా దర్యాప్తు కొనసాగించవచ్చు. పైన పేర్కొన్న చర్చకు అనుగుణంగా, ఈ కోర్టు సత్యాన్ని వెలికితీయడానికి పోలీసులకు మరింత దర్యాప్తు నిర్వహించేందుకు అనుమతి ఇవ్వాలని నిర్ణయించింది. ఫలితంగా, అనుమతి ఇవ్వబడింది."

6. పిటిషనర్ల తరపున న్యాయవాది ఇలా తెలిపారు, పిటిషన్ దాఖలు చేయడంలో నాలుగు (04) సంవత్సరాల అనవసరమైన వాయిదా పడింది మరియు కేవలం పిటిషనర్లను వేధించేందుకు మరియు సివిల్ వివాదాలను పరిష్కరించేందుకు మాత్రమే ఈ పిటిషన్ దాఖలు చేయబడిందని పేర్కొన్నారు. ఈ పిటిషన్ పోలీసుల ద్వారా దాఖలు చేయబడింది. అదనంగా, పిటిషనర్లకు ఎటువంటి నోటీసు ఇవ్వలేదు.

7. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973లో సెక్షన్ 173(8), క్రింది విధంగా ఉంది:"

సబ్-సెక్షన్ (2) కింద నివేదికను మేజిస్ట్రేట్ కు పంపిన తర్వాత, ఈ సెక్షన్ లోని ఏదైనా నేరానికి సంబంధించి తదుపరి దర్యాప్తును నిరోధిస్తుందని భావించకూడదు మరియు అటువంటి దర్యాప్తుపై, పోలీస్ స్టేషన్ ఇన్ ఛార్జ్ అధికారి మౌఖికంగా లేదా డాక్యుమెంటరీగా మరిన్ని సాక్ష్యాలను పొందినట్లయితే, అతను నిర్దేశించిన రూపంలో అటువంటి సాక్ష్యాలకు సంబంధించిన తదుపరి నివేదిక లేదా నివేదికలను మేజిస్ట్రేట్ కు పంపాలి; మరియు సబ్-సెక్షన్ (2) నుండి (6) వరకు ఉన్న నిబంధనలు, సాధ్యమైనంతవరకు, సబ్-సెక్షన్ (2) కింద పంపబడిన నివేదికకు సంబంధించి వర్తించే విధంగా అటువంటి నివేదిక లేదా నివేదికలకు వర్తిస్తాయి.

8. డాకెట్ ఆదేశం నుండి గమనించినట్లుగా, గౌరవనీయ మేజిస్ట్రేట్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ సెక్షన్ 173(8)లో మరింత దర్యాప్తు కోసం ఎలాంటి అడ్డంకి లేదని పేర్కొన్నారు. అయితే, గౌరవనీయ మేజిస్ట్రేట్ దర్యాప్తు అధికారి మరింత దర్యాప్తు చేయడానికి దారితీసిన పరిస్థితుల గురించి వివరించలేకపోయారు. ఆ క్రమంలో ఎటువంటి కారణాలు ఇవ్వబడలేదు.

9. "ఇంకా, తేదీ 30.06.2019 న పోలీసుల ద్వారా తుదిరిపోర్టు దాఖలు చేసిన తర్వాత, దాఖలైన వ్యక్తి నుండి ఎటువంటి ప్రైవేట్ ఫిర్యాదు లేదా వ్యతిరేక పిటిషన్ దాఖలు చేయలేదు.

10. మరింత దర్యాప్తు కోరుతున్న పోలీసు అధికారి ఇచ్చిన కారణం క్రింది విధంగా తీసుకోబడింది:

“ఇటీవల ఫిర్యాదుదారు శ్రీ మషమోని ఐలేష్ నిందితులు చేసిన మోసానికి సంబంధించి సాక్ష్యాధారాలను సమర్పించారు, అది నిందితులపై ప్రాథమిక కేసును వెల్లడించింది. అందువల్ల తదుపరి దర్యాప్తు నిర్వహించడం న్యాయమైనది మరియు అవసరం” అని ఆయన అన్నారు.

11. “క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ సెక్షన్ 178(3) కింద దర్యాప్తు అధికారి దాఖలు చేసిన దరఖాస్తులో, తుదిరిపోర్టు దాఖలు చేసిన సమయంలో అందుబాటులో లేని ఏ సమాచారం లేదా సాక్ష్యం తర్వాత వెలుగులోకి వచ్చిందని పేర్కొనడం లేదు. కోర్టులు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ సెక్షన్ 173(8) కింద మరింత దర్యాప్తు ఆదేశించలేవు, పోలీసుల నుండి తుదిరిపోర్టు దాఖలు చేసే సమయానికి దర్యాప్తు పూర్తవకపోయిన కారణాలు ఏవిటో నమ్మదగిన కారణాలు ఇవ్వకుండా. సాక్ష్యం అందుబాటులో ఉందని అప్రమాణికమైన ప్రకటన ఆధారంగా మాత్రమే, మరింత దర్యాప్తు కోరడం ద్వారా కోర్టు దర్యాప్తును అనుమతించలేదు. ‘సాక్ష్యం’ కావాలనగా ఫిర్యాదుదారు అందించినది లేదా తెచ్చినది కాదని అర్థమవుతుంది. స్పష్టంగా, పోలీసు అధికారి మళ్లీ దర్యాప్తు చేయాలనుకుంటున్నారు, దాని అనుమతించలేము.

12. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ సెక్షన్ 173(8) కింద మరింత దర్యాప్తును ఆదేశించే ముందు నిందితులకు నోటీసు ఇవ్వడాన్ని అనుమతించబడదు, అయితే అలాంటి మరింత దర్యాప్తు ఆదేశాలను అన్యాయం లేకుండా ఇవ్వలేము.

13. ఈ పరిస్థితుల్లో, గౌరవనీయ మేజిస్ట్రేట్ గారు జారీ చేసిన ఆదేశంలో మరింత దర్యాప్తును అనుమతించడానికి ఎలాంటి కారణాలు లేవు మరియు దర్యాప్తు అధికారి క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ సెక్షన్ 173(8) ప్రకారం మరింత దర్యాప్తును ఆదేశించడానికి అవసరమైన ఆధారాన్ని చూపించకపోవడం వల్ల, వివాదాస్పద ఆదేశం రద్దు చేయదగినదిగా ఉంటుంది మరియు అందుకు అనుగుణంగా ఆ ఆదేశాన్ని రద్దు చేయబడింది.”

14. క్రిమినల్ పిటిషన్లు అనుమతించబడతాయి.

ఈ క్రిమినల్ పిటిషన్ లో పెండింగ్ లో ఉన్న వివిధ దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే, అవి మూసివేయబడ్డాయి.

గౌరవనీయన్యాయమూర్తి శ్రీ కె. సురేందర్

తేదీ: 15.12.2023

MMR